

Odkryto 120-metrowy grobowiec sprzed ok. 5500 lat

20 czerwca 2018

Ponad 120 m długości mierzy pradziejowy grobowiec sprzed ok. 5,5 tys. lat, odkryty na terenie Łabunia Małego (woj. zachodniopomorskie). Zdaniem archeologów to największa tego typu konstrukcja znaleziona do tej pory na terenie tego województwa.

„Konstrukcja zachowała się w dobrym stanie. Wyraźnie widoczna jest obstawa kamienna grobowca w jego przedniej, czyli najszerzej części” – powiedziała PAP dr Agnieszka Matuszewska z Katedry Archeologii na Uniwersytecie Szczecińskim.

Jej zdaniem z bardzo dużym prawdopodobieństwem jest to grobowiec megalityczny typu kujawskiego (określenie to wzięło się od Kujaw, gdzie odkryto dotychczas najwięcej podobnych konstrukcji). Grobowce kujawskie wznoszono od V do III tysiąclecia p.n.e. Usypywano je w kształcie wydłużonego trójkąta i obwarowywano dookoła wielkimi blokami kamiennymi. Szerokość ich podstawy wynosiła od 6 do 15 metrów, a długość – nawet do 150 m. Konstrukcje osiągały wysokość 3 m. Pod nasypami znajdowały się z reguły pojedyncze pochówki.

Długość nowo odkrytej konstrukcji szacowana jest na blisko 130 m. „Jeśli potwierdzą się nasze informacje – będzie to największy grobowiec kujawski z woj. zachodniopomorskiego” – dodaje dr Matuszewska. Archeolodzy wstępnie szacują jego wiek na ok. 5,5 tys. lat.

Znaleziska dokonał w czasie analizy zobrażeń lotniczego skanowania laserowego (ALS) student archeologii, przedsiębiorca i prezes Łobeskiej Fundacji Archeologicznej, Bogdan Przybyła.

„Mamy liczną grupę sympatyków aktywnie uczestniczących w

pracach, np. w ostatnich badaniach wykopaliskowych. Ale świadoma archeologia wymaga wiedzy” – powiedział w rozmowie z PAP Bogdan Przybyła, który w ubiegłym roku – w wieku 60 lat – podjął studia dzienne w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Szczecińskiego. Jak dodał, zainteresowanie archeologią „tliło się w nim od zawsze”. Odkrycie konturów grobowca na trójwymiarowych zobrazowaniach terenu wymagało od niego wielogodzinnej pracy przy komputerze.

Jak powiedział PAP Bogdan Przybyła, głównym powodem, dla którego aktywiści Łobeskiej Fundacji Archeologicznej zainteresowali się terenem, gdzie namierzono monumentalną konstrukcję – była informacja z XIX-wiecznej publikacji, w której opisano szereg małych kamiennych grobowców megalitycznych.

„Dlatego dużym zaskoczeniem, chyba dla wszystkich, jest odkrycie na tym obszarze monumentalnej budowli o długości 128 m” – dodał.

Forma tego zabytku – ostry, wydłużony trójkąt – jednoznacznie wskazuje na to, że wznieśli ją przedstawiciele społeczności kultury pucharów lejkowatych z młodszej epoki kamienia (neolitu). „Nie ma chyba innej kultury, której przedstawiciele wznosiliby tego typu budowle; można by rzec, że jest ona jak odcisk palca, jedyna w swym rodzaju” – powiedział Przybyła.

Z ogłoszeniem odkrycia, którego dokonano w 2015 r., archeolodzy zwlekali do momentu jego weryfikacji w terenie. Jesienią planują przeprowadzić w jego obrębie prace archeologiczne.

Do tej pory dzięki zastosowaniu laserowego skanowania laserowego na terenie Pomorza Zachodniego w ostatnich latach odkryto kilkanaście nieznanych do tej pory grobowców megalitycznych. To, że wytypowane dzięki temu obiekty są pradziejowymi grobowcami, potwierdziły wykopaliska.

Dr Matuszewska jest zaskoczona takim odkryciem. Do tej pory na

terenie Ziemi łobeskiej i szerzej – Zachodniopomorskiego – odkrywano głównie mniejsze grobowce z tego okresu. „Dzięki badaniom w ostatnich latach wyłania się nieznany obraz pradziejów tego regionu – w neolicie ścierały się tutaj zapewne wpływy różnych społeczności, o czym świadczą różnorodne grobowce” – uważa badaczka.

Autorstwo: Szymon Zdziebłowski

Źródło: NaukawPolsce.PAP.pl